

A feladatokat írta:
Birikiné Nyéki Andrea, Tarnaörs

Csapat tagjai:

.....
Iskola:

.....
Beküldési határidő: 2024. január 26.

Lektorálta:
Dr. Fülepp Teofil PhD, Miskolc

Curie Környezetismereti Emlékverseny 5-6. évfolyam III. forduló 2023/2024.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Összesen	%	Javította
Elérhető	5	5	5	5	12	6	2	40 pont		
Elért										

1. feladat — Aggteleki Nemzeti Park — Igaz (I) - Hamis (H) 5 pont

- ..... 1. 1985. január 1-jén alakult meg a nemzeti park.
- ..... 2. Eltömődött víznyelőben alakult ki a Tengersizem-tó.
- ..... 3. A Baradla-barlangban található Magyarország egyik legnagyobb földalatti terme, a Titánok csarnoka.
- ..... 4. 1995-ben az UNESCO az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjait a világörökség részévé nyilvánította.
- ..... 5. A ridegen tartott hucul ménés a Gergés-lápai legelőkön található.

2. feladat — Aggteleki Nemzeti Park 5 pont

Nevezd meg az élőlényeket! Párosítsd hozzá a leírások betűjelét!

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

- A. Az észak-kárpáti bennszülött növényfajnak a teljes világállománya kizárólag a Tornai-várhegyen és az Alsó-hegy déli lejtőjén, a sziklagyep- és karsztbokorerdőfoltok alkotta mozaik nyíltabb részein található.
- B. A vakondgyíkfélék vagy szkinkek családjának egyetlen Magyarországon is előforduló képviselője.
- C. A nemzeti park erdőiben költ az egyetlen Magyarországon fészkelő fajdféle.
- D. Élőhelyét, a Zabanyik-hegyet kiemelten ezen faj megőrzése miatt nyilvánították védetté.
- E. A lomberdők vizes, árnyékos helyeit kedveli.

3. feladat — Mit jelentenek? Nézz utána!

5 pont

Zsomboly: .....

Töbör: .....

Víznyelő: .....

Polje: .....

.....

Barlang: .....

.....

.....

4. feladat

5 pont

A feladatot írta: Novák Norton

Keressd meg a mondatokban „elrejtett” élőlényeket, melyek az Aggteleki Nemzeti Parkban élnek!

1. Vaku, Viki, mert megint sötét lesz a kép! .....

2. De szép ez a faragott nászkapu! .....

3. Császár, ma dárdahajítás is lesz? .....

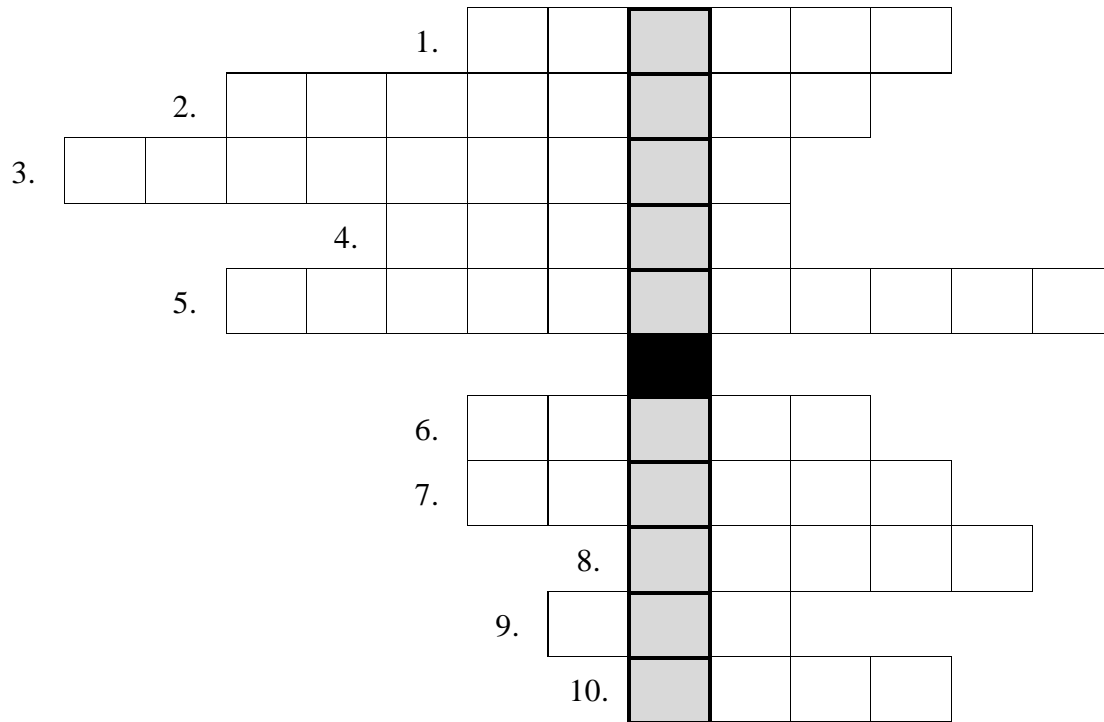
4. Kellene egy ing Olaszországból! .....

5. Ez a hiú Zita megint új ruhában van. ....

5. feladat — Keresztrejtvény

12 pont

Fejtsd meg a keresztrejtvényt, majd válaszolj a kérdésekre!

1. A kőolajfinomítás egyik terméke. Robbanómotorok üzemanyaga.
2. A légköri ózonréteg nagymértékű elvékonyodásakor jön létre a sarkvidék felett.
3. Nagyon egészséges és környezetkímélő közlekedési mód.
4. Földalatti közösségi közlekedési-eszköz.
5. A benzinüzemű gépkocsik környezetkárosításának csökkentésére fejlesztették ki.
6. Környezetbarát áruszállítást tesz lehetővé.
7. A tiszta levegő jelzői.
8. Intenzív városi kerékpározáshoz tervezett légzésvédő porszűrő a kerékpáros .....
9. Lehet ülepedő és szálló is.
10. Kaucsukfa nedvéből vulkanizálással nyert anyag.

Megfejtés: .....

Melyik városban észlelték először? .....

Kémiaailag ilyen hatású: .....

6. feladat

6 pont

Egészítsétek a mondatokat! Segítségül a válaszokat elrejtettük a betűhalmazban.

PM10 szennyezés közel háromnegyedét ..... okozza.

PM10 kibocsátásáért elsősorban a ..... járművek felelősek.

1990-ig a fékbetéteknél és a kuplungtárcsáknál használták az ....., amely kitűnő hő-és tűzálló tulajdonságokkal rendelkező, de az egészségre veszélyes ásványi anyag. A gépkocsik akkumulátora maró ..... és mérgező ..... tartalmaz. Az autók műanyag borítását ..... kezelik, hogy csökkentsék a gyúlékonyságukat, ezzel növeljék a biztonságot. Ez az anyag viszont veszélyes vegyianyag.

L	Y	A	C	L	P	C	Y	K	D	Z	G	T	T	N	T	V
A	J	T	D	U	U	K	M	Y	K	H	V	A	J	K	U	U
V	L	Z	O	O	D	G	R	L	B	A	V	H	S	N	T	V
Ó	U	T	Z	M	R	I	V	G	A	A	H	E	Z	W	Z	Q
L	V	Q	F	S	L	D	Q	R	S	Z	S	P	G	B	K	I
T	C	N	C	X	S	Ó	D	N	Q	O	V	S	B	Z	N	L
Á	S	K	E	K	R	U	É	G	K	B	Z	K	C	D	U	A
G	J	L	G	L	Y	K	X	T	B	B	E	W	A	G	U	N
S	R	E	D	G	H	I	K	W	K	P	B	S	M	D	M	Q
É	Z	V	N	M	G	U	N	O	N	Y	I	C	F	V	U	Z
G	P	N	I	G	Y	X	Ü	M	E	Z	Ü	L	E	Z	Í	D
É	S	É	D	E	K	E	L	Z	Ö	K	I	T	Ú	Z	Ö	K
N	S	Z	O	W	W	X	F	H	X	P	O	W	E	T	I	G
W	Q	P	S	I	Z	I	Q	P	U	C	C	Y	V	G	R	C
I	U	N	R	Y	R	R	I	Q	K	N	R	Y	P	G	H	H
M	P	J	E	E	T	Q	Y	A	Z	B	E	S	Z	T	E	T
H	B	U	D	J	C	I	W	U	W	Y	V	O	Y	Z	Y	K

7. feladat — SZMOG

2 pont

A képek egy-egy nagyvárosban készültek, ahol erősen szennyezett volt a levegő. Milyen típusú szmogra ismersz? Írd a képek alá!

.....

Irodalom:

<https://qubit.hu/2019/11/21/a-mikromuanyag-utan-itt-a-mikrogumi-az-abroncsok-is-komoly-szennyezonek-szamitanak>

<https://azbesztmentes.hu/files/upload/source/Dokumentumok/azbeszt%20szakmai%20t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3%20f%C3%BCzet%201.0.pdf>

<https://www.nnk.gov.hu/index.php/nnk-projektek/human-biomonitoring/egesgatlok>

<http://anp.nemzetipark.gov.hu/>, Wikipedia

<https://slideplayer.hu/slide/1921899/>

Wikipedia,

Maróthy Miklósné: KÉMIA 12-14 éveseknek

Albert Viktor – Hetzl Andrea Környezeti kémia. Környezettan 12-18 éveseknek
Környezetvédelem munkafüzet Alapismeretek Mozaik Kiadó